

Com treballa una editorial professional?

Des d'APIV pensem que és interessant explicar-vos a continuació de manera resumida i didàctica com funciona una editorial professional i de què s'encarrega perquè, en cas de tindre poca experiència en el món editorial i en el tracte amb els editors, pugueu valorar vosaltres mateixos des d'un punt de vista crític i conscient totes les ofertes i oportunitats que rebeu.

Què és una editorial?

Una editorial és una empresa que es dedica a produir i comercialitzar llibres i/o un altre tipus de publicacions. És a dir, fan una aposta econòmica per a desenvolupar un projecte editorial i, una vegada produït i posat a la venda, recuperen la inversió i n'obtenen beneficis.

Existeixen editorials de molts tipus depenent de la classe de projectes que editen (còmics, àlbum il·lustrat, narrativa, divulgació, assaig, etc.)

Les editorials tenen també el que anomenem una línia editorial, que està íntimament relacionada amb les inquietuds dels seus editors. Podríem dir que la línia editorial és la filosofia —el llenguatge, la intenció, la temàtica o fins i tot la ideologia— a partir de la qual un editor o editora decideix quins títols seran publicats sota el seu segell editorial i quins no.

Quines són les tasques d'una editorial professional?

• **Concretar la línia editorial:** Definir esta línia editorial, tot decidint quins títols es publiquen i quins projectes no encaixen amb esta línia.

• **Treballar amb els autors i les autores per a desenvolupar el llibre:** Col·laborar amb els autors per a aconseguir que el llibre siga tan professional com siga possible en tots els aspectes. Per a això, entre les seues tasques està la de revisar textos (estil i ortografia) gestionar les seues traduccions si és necessari, revisar les propostes dels il·lustradors, etc. És a dir, coordinar els diferents agents que intervenen en la producció de la publicació.

• **Dissenyar els llibres:** Les editorials compten amb departaments de disseny que s'encarreguen de dissenyar i maquetar les publicacions. Ells decideixen els formats, les tipografies i els materials entre moltes altres coses, en algunes ocasions de manera consensuada amb els autors. Encara que en alguns casos, i igualment de manera consensuada, l'autor o autora pot proposar unes directrius concretes per al disseny de la maqueta (triar tipografies, retolar manualment els textos, colors, paginació, ubicació i/o disposició en la pàgina de la il·lustració, etc).

• **Imprimir els llibres:** Dur a terme la producció física dels llibres, és a dir, preparar i enviar els arts finals a impremta, revisar les proves de color i atendre tot el procés perquè els resultats siguen òptims.

• **Assumir els costos:** Remunerar els autors, assumir el cost de producció i distribució del llibre, així com la despesa que puga comportar la difusió i promoció tant de la publicació com dels seus autors o autores.

• **Distribuir els projectes:** Distribuir o treballar amb distribuïdores perquè els llibres puguen arribar als clients finals. Esta és una part important per a assegurar l'èxit d'un projecte editorial, ja que, com més gran i més accessible siga la presència del llibre, més possibilitats de venda tindrà.

• **Promocionar els projectes:** Promoure els seus projectes editorials, tot propiciant que els autors i les autores amb els quals treballen tinguen presència en fires presentant i/o signant els seus llibres, i afavorint la venda de drets de les publicacions a altres llengües, presentant-les a concursos internacionals o licitacions públiques, entre moltes altres estratègies de promoció. També és responsabilitat de l'editorial assumir els costos de trasllats, dietes i allotjament dels autors i autores quan es desplacen a altres llocs per a dur a terme presentacions promocionals.

• **Gestionar el repartiment de beneficis:** Administrar els beneficis de cadascun dels seus projectes i, al seu torn, encarregar-se de repartir part d'estos guanys entre els autors i autores dels llibres. Estos rendiments es coneixen com *royalties*. De la part restant, l'editorial paga als altres agents implicats com és tot l'equip editorial, la impremta i la distribuïdora.

• **Gestionar l'estoc:** Decidir quants llibres es produiran i controlar i coordinar la destinació dels llibres (quantes unitats es venen i quantes queden per vendre, quantes s'han imprés de manera defectuosa, quantes es destinen a promoció i quantes es troben en la distribuïdora), així com emmagatzemar-los degudament. A més, una vegada a l'any com a mínim, les editorials tenen l'obligació d'emetre un informe de vendes als seus autors i autores i, en cas que este siga positiu, pagar-los la seua part de beneficis.

• **Reeditar o donar per esgotada la tirada:** Si un projecte ha tingut molt d'èxit o quan les unitats d'un llibre són inferiors a una quantitat determinada (i el llibre es considera esgotat), l'editor pot decidir reimprimir la publicació o fins i tot reeditar-la, sempre sota l'acord i acceptació dels seus autors o autores. Si per contra decideix descatalogar-lo, haurà d'informar els seus

autors i autores i estos tindran prioritat a adquirir-los a preu de saldo abans que es salden en botigues o es destruïsquen.

Quines són les tasques dels autors i autores?

- **Revisar i signar** un acord en el qual s'establisca el tipus de relació laboral que hi haurà entre l'editorial i l'autor/a.
- **Negociar** perquè estes condicions siguen justes i professionals per a tots.
- **Complir amb els compromisos adquirits** per contracte: desenvolupar el treball que li ha sigut encarregat, assegurar l'originalitat d'aquest, entregar puntualment la feina, proporcionar el treball de la manera adequada, etc.
- **Participar**, en la mesura que siga possible, en la promoció dels projectes realitzats, assistint a fires, presentacions, responent entrevistes, etc.

Quins escenaris de col·laboració es poden donar entre una editorial i un autor/a?

Depenent de l'editorial, la relació laboral entre autor/a i editorial pot ser de diversos tipus:

- **Projecte acabat:** Pot ser que una editorial estiga interessada en la publicació d'un treball finalitzat de determinat autor/a o autors/es. En este cas, l'editorial sol oferir com a remuneració un percentatge de drets o royalties i una quantitat a tant alçat a compte d'estos drets d'autor.
- **Encàrrec d'un projecte:** Pot ser que una editorial busque a autors, tant per a l'elaboració del text com per a la creació de les imatges o il·lustracions d'un projecte, en eixe cas estaríem parlant d'un **encàrrec** en el qual els autors han de treballar en el projecte durant un interval de temps. En este cas, l'editorial sol oferir com a remuneració un percentatge de drets o royalties i una quantitat a pactar a mode de bestreta (a compte d'estos drets d'autor). És interessant negociar el pagament fraccionat en esta modalitat, bé siga la meitat a la signatura del contracte i l'altra meitat en entregar els arts finals o altres opcions ja que, d'una altra forma, els autors treballen durant un temps sense percebre cap remuneració.
- **Portades:** Es pot donar el cas que una editorial encarregue a un/una il·lustrador/a el desenvolupament gràfic de la portada d'un llibre, en este cas, la remuneració sol ser un pagament únic, sense percentatge de drets o royalties, ja que és una sola imatge i no un

llibre il·lustrat. Per a calcular este preu únic, igual que en els altres encàrrecs, cal tindre en compte diversos factors: la quantitat de llibres que s'imprimiran (a major quantitat, major preu), així com la distribució (països i idiomes) i els formats (tapa dura, butxaca, edicions especials, etc).

- **Obra col·lectiva (sector llibre de text):** En este context se sol treballar en un tipus de llibre en el qual intervenen diversos autors o autores. Si en el contracte s'estableix que és una obra col·lectiva, això implica que l'editorial no té per què pagar royalties i pot oferir tarifes tancades per il·lustració (pàgina sencera, mitja pàgina, il·lustració de detall, etc).

Per tal d'ampliar informació, us recomanem que reviseu el [Nuevo Libro Blanco de la Ilustración Gráfica en España \(FADIP, 2011\)](#), en el qual trobareu molta informació sobre com funciona el sector de la il·lustració editorial al nostre país.

Finalment us recordem que **davant qualsevol proposta o oferta que se us presente, tingueu en compte tots estos factors abans de respondre**, així podreu decidir si l'editorial que us ofereix els seus serveis és en realitat una editorial o es tracta d'un altre model de negoci. En cas que no ho siga, us desaconsellem treballar amb ells i us recomanem que tracteu de **buscar editorials professionals per als vostres projectes**, ja que creiem que **és de vital importància començar amb bon peu al món professional tant pel vostre propi bé, com pel de el sector en el seu conjunt**.

Sempre que sorgisquen dubtes, [APIV està disponible](#) per a assessorar-vos.

